

Statsrådets förordning

om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021):

1 §

Grundpriser för kalkylerade kostnader och tilläggsdelar

De grundpriser som avses i 6—17 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) är år 2023 följande:

Grundpriser enligt åldersklass	euro/invånare
0–5-åringar	8 010,94
6-åringar	8 499,51
7–12-åringar	7 071,51
13–15-åringar	12 129,17
16 år fyllda och äldre	62,57
Övriga grundpriser	euro/invånare
Arbetslöshetskoefficient	67,78
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1 680,57
Tvåspråkighet	287,68
Karaktär av skärgård; skärgårdskommun	395,97
Karaktär av skärgård; kommun med skärgårdsdel	289,65
Befolkningstäthetskoefficient	40,64
Utbildningsbakgrundskoefficient	27,82
Tilläggsdel för fjärrort	61,24
Tilläggsdel på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser	12,82
Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa	18,89
Ökat invånarantal	10,02
Tilläggsdel för kommun inom samernas hembygdsområde	895,43

2 §

Grunderna för bestämmande av fjärrortstal

Det fjärrortstal som avses i 13 § i lagen om statsandel för kommunal basservice består av summan av två befolkningsunderlagsindex, vardera med minimivärdet 0. Det lokala befolkningsunderlagsindexet mäter folkmängden på 25 kilometers avstånd och det regionala befolkningsunderlagsindexet mäter folkmängden på 50 kilometers avstånd från kommunens demografiska mittpunkt. Kommunens demografiska mittpunkt är kommunens kalkylerade befolkningstygdpunkt som beräknas utgående från rutor av storleken en kvadratkilometer på så sätt att varje bosatt rutas befolkningsmängd är viktvariabel och koordinaterna för rutans medelpunkt är lägesvariabel.

Det lokala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 25 kilometers avstånd dras av från 15 000, varefter skillnaden divideras med 15 000. Det regionala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 50 kilometers avstånd dras av från 60 000, varefter skillnaden divideras med 60 000. Indexen beräknas på grundval av Statistikcentralens statistik över befolkningens fördelning per 62 500 kvadratmeter, vilken justeras med fem års mellanrum. De avstånd som används vid beräkningen bestäms i vägnätet.

3 §

Grunderna för bestämmande av tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Vid bestämmandet av den tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa som avses i 15 § i lagen om statsandel för kommunal basservice tillämpas indikatorer som beskriver kommunens verksamhet och resultatet av kommunens verksamhet.

Viktcoefficieten för de indikatorer som beskriver verksamheten är 0,0333 per indikator och viktcoefficieten för de indikatorer som beskriver verksamhetens resultat är 0,0833 per indikator.

Bestämmelser om de indikatorer som beskriver kommunens verksamhet samt resultatet av kommunens verksamhet, vilka ska användas vid fastställandet av tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa, samt bestämmelser om informationskällorna för dem finns i bilagan till förordningen.

För de indikatorer som beskriver verksamhetens resultat beräknas skillnaden mellan de två senaste åren för att beskriva den förändring som skett. Alla skillnader skalas så att variationsintervallet blir 0–100. Om det målsatta värdet för en indikator uppnåtts beaktas detta i beräkningen så att kommunen får maximala poäng för den indikatorn.

Kommunens koefficient för främjande av välfärd och hälsa beräknas som medeltalet av medeltalet av de indikatorer som beskriver kommunens verksamhet och medeltalet av skillnaden mellan resultatet av kommunens verksamhet för de två senaste åren, samt genom att dividera det på detta sätt erhållna medeltalet med motsvarande viktade medeltal för hela landets invånarantal.

4 §

Prisindex för kommunernas basservice

Statistikcentralen producerar och publicerar det prisindex för kommunernas basservice som avses i 22 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice. Indexet beräknas utifrån förändringen i förtjänstnivån för kommunens löntagare, vilken publiceras av Statistikcentralen, förändringarna i konsumentindex, basprisindex för hemmamarknadsvaror inklusive skatter och byggnadskostnadsindex, vilka publiceras av Statistikcentralen, samt förändringarna i kommunarbetsgivarens socialskyddsavgifter. Utvecklingen av förtjänstnivån inom Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende beaktas inte i förändringen i förtjänstnivån för kommunens löntagare.

I prisindexet för kommunal basservice viktas utvecklingen av de pris- och kostnadsindex som nämns i 1 mom. med kommunernas och samkommunernas kostnadsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet beräknade utifrån bokslutsuppgifter. Som kostnader räknas personalens lönekostnader med bikostnader, köp av varor och tjänster samt övriga driftskostnader.

Poängtalet för prisindexet för kommunal basservice var 100 år 2015. Viktstrukturen för de kostnader som avses i 2 mom. justeras regelbundet, minst vart femte år.

Den beräknade förändring i kostnadsnivån under finansåret som avses i 22 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice grundar sig på finansministeriets prognos om förändringen i prisindex för basservicen. Prognosen baserar sig på de senaste uppgifter som finns tillgängliga av i 1 mom. avsedda uppgifter som används vid beräkandet av indexet.

5 §

Skatteinkomster som beaktas vid utjämnings av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

När de utjämnings av statsandelen som görs på basis av kommunens skatteinkomster bestäms, beaktas som kalkylerade skatteinkomster enligt 26 § i lagen om statsandel för kommunal basservice skatterna för skatteåret före det år som föregått finansåret. Om debiteringsuppgifterna för skatteinkomsterna inte finns tillgängliga senast den 1 december året före finansåret, kan uppgifterna för det föregående skatteåret användas. Utjämningsarna av statsandelarna rättas då inom två månader från det att debiteringsuppgifterna har blivit klara.

Som kommunens kalkylerade kommunalskatt används den kalkylerade kommunalskatten enligt 3 a § i lagen om skatteredovisning (532/1998) och som kommunens andel av samfundsskatten den kommunspecifika andelen av den debiterade samfundsskatten basis av 3 kap. i den lagen.

När det gäller fastighetsskatten fås kommunens kalkylerade fastighetsskatt genom att de sammanlagda beloppen av de i 11, 12, 12 a, 12 b, 13 och 13 a § i fastighetsskattelagen (654/1992) avsedda beskattningsvärdena enligt fastighetsslag multipliceras med de genomsnittliga fastighetsskattesatserna för alla kommuner viktade med beskattningsvärdena enligt fastighetsslag. I sådana kommuner där i 14 § i den lagen avsedda kraftverk och slutförvaringsanläggningar för använt kärnbränsle är belägna, tillämpas dock i fråga om dessa kraftverk och anläggningar en kalkylerad viktad allmän fastighetsskatteprocentsats som beräknats utifrån de allmänna fastighetsskattesatser som avses i 11 § i den lagen.

Som invånarantal när den kalkylerade skatteinkomsten beräknas används invånarantalet det år vars inkomster utgör grunden för kommunalskatten och samfundsskatten.

6 §

Lämnande av uppgifter som gäller hemkommunsersättningen

Kommunen och andra utbildningsanordnare som ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning ska till finansministeriet lämna in de uppgifter om elevantal och hemkommun som avses i 40 § i lagen om statsandel för kommunal basservice i fråga om de elever för vilka de ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Uppgifterna ska lämnas till Utbildningsstyrelsen via den i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) avsedda nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning på det sätt som anges i den lagen.

7 §

Justering av överföringskalkyler

När de kalkyler som avses i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice justeras 2023, beaktas i kalkylerna de retroaktiva kostnader för löneharmonisering som kommunen har redovisat för 2021 och 2022 så att den lönekostnad som överförs motsvarar de prestationsbaserade lönekostnaderna för ett år. Kommunerna och samkommunerna ska senast den 30 juni 2023 till finansministeriet lämna in en tillräcklig redogörelse över ovanstående kostnader och grunderna på vilka de har bokförts samt eventuella domstolsbeslut eller bindande avtal på basis av vilka de betalas retroaktivt.

När de kalkyler som avses i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice justeras 2023, används som inkomstuppgifter för kommunalskatten och samfundsskatten för 2022 uppgifterna om debiterad skatt baserat på slutförd beskattning.

8 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.

Den viktstruktur för kostnader som avses i 4 § 2 mom. justeras första gången utifrån bokslutsuppgifterna för 2023. Finansministeriets prognos för 2023 som avses i 4 mom. i den paragrafen beräknas utifrån viktstrukturen för basåret 2015 och de uppgifter som avses i 1 mom. i den paragrafen enligt senaste tillgängliga uppgifter. För 2024 och 2025 specificeras utifrån kostnadsunderlaget för basåret 2015 uppgifterna inom undervisnings- och kulturverksamhet och prognosens viktstruktur utvärderas i enlighet med dem.

Oberoende av vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. om vilka skatteinkomster som ska beaktas vid de utjämnings- och statsandelberäkningar som görs på basis av kommunens skatteinkomster, beaktas vid beräkningen av den kalkylerade inkomsten av kommunalskatten för 2023 en skatteinkomst baserad på den genomsnittliga kalkylerade kommunalskattesatsen för 2021 för hela landet minskad med 12,64 procentenheter och för 2024 en skatteinkomst baserad på den genomsnittliga kalkylerade kommunala skattesatsen för 2022 för hela landet minskad med 12,64 procentenheter, i stället för en skatteinkomst baserad på den genomsnittliga kalkylerade kommunalskattesatsen för hela landet. Som inkomster av samfundsskatten för 2023 beaktas kommunernas inkomster av debiterad samfundsskatt för 2021 och för 2024 kommunernas inkomster av debiterad samfundsskatt för 2022 minskade med en tredjedel.

Helsingfors den 29 december 2022

Kommunminister Sirpa Paatero

Regeringsråd Eeva Mäenpää

Bilaga

Indikatorer som används vid fastställandet av tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa

1. Indikatorer som beskriver kommunens verksamhet och som används vid fastställandet av tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa

Som indikatorer för verksamheten används nedanstående uppgifter som finns att få ur Institutet för hälsa och välfärds datainsamlingar och som kan verifieras i kommunens handlingar. Indikatorerna poängsätts enligt följande:

1) Skolmiljöns sundhet och trygghet samt välbefinnandet i skolan granskas med tre års mellanrum.

Poängsättning:

0 poäng, om information saknas helt, om det aldrig har gjorts en granskning eller om den har gjorts senast för fyra år sedan eller tidigare.

100 poäng, om en granskning har gjorts under de senaste tre åren.

2) Elevernas totala frånvaro från skolan följs upp i hela skolan.

Poängsättning:

0 poäng: Uppgift saknas

100 poäng: Det finns en uppgift

3) Skolan har långa raster för motion.

Poängsättning:

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

4) Skolan följer Statens näringsdelegations rekommendation för skolbetspisingen om ordnande av skollunch och mellanmål.

Poängsättning:

0 poäng: Kan inte säga/Nej

100 poäng: Ja

5) De tjänsteinnehavare som ansvarar för motionsfrämjandet deltar i konsekvensbedömningarna i organen.

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter

100 poäng: Ja

6) Kommunen sammankallar regelbundet motions- och idrottsföreningar till gemensamma möten.

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter

100 poäng: Ja

7) Det rapporteras årligen i kommunens välfärdsrapport eller i en motsvarande rapport om hur aktivt barn och unga motionerar.

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter

100 poäng: Ja

8) I kommunen ordnas riktade motionsgrupper för barn och unga som inte är med i idrottsföreningar.

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter

100 poäng: Ja

9) Kommunen har en tväradministrativ arbetsgrupp som behandlar motionsfrämjande.

Poängsättning:

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

10) I kommunens revisionsnämnds utvärderingsberättelse bedöms per fullmäktigeperiod i vilken utsträckning kommunens välfärds- och hälsomål har nåtts.

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter

100 poäng: Ja

11) I kommunens budget och ekonomiplan definieras indikatorer för budgetåret genom vilka målen för främjandet av befolkningens välfärd och hälsa följs upp.

Poängsättning:

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

12) Kommunen har en särskilt utsedd sakkunnig, planerare eller motsvarande som samordnar arbetet med att främja välfärd och hälsa.

Poängsättning:

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja, utöver sin egen tjänst/på deltid/Ja, på heltid/Ja, gemensam för samarbetsområdet eller kommunerna.

13) Invånarråd och forum används vid planering och utveckling av kommunens tjänster.

Poängsättning:

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

14) Fullmäktige får årligen rapport om befolkningens levnadsvanor och om de förändringar som skett i dem.

Poängsättning:

0 poäng: Nej
100 poäng: Ja

15) Kommunen sänker tröskeln för deltagande i kulturlivet

Poängsättning:

0 poäng: Nej/inga uppgifter
100 poäng: Ja

2. Indikatorer som beskriver resultatet av kommunens verksamhet och som används vid fastställandet av tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa

Som indikatorer för att beskriva verksamhetens resultat används följande uppgifter som fås ur följande informationskällor:

1) Institutet för hälsa och välfärd, resultaten i skolhälsoenkäten för följande frågor till eleverna:

- a) upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, andel av eleverna i årskurs 8 och 9,
- b) övervikt, andel av eleverna i årskurs 8 och 9.

2) Uppgifter ur Statistikcentralens examensregister om personer i åldern 17–24 år som blivit utanför utbildning, andel av befolkningen i samma ålder.

3) Uppgifter ur Institutet för hälsa och välfärds utkomstregister om personer i åldern 25–64 år som fått långvarigt utkomststöd, andel av befolkningen i samma ålder.

4) Uppgifter ur Pensionsskyddscentralens pensionsstatistik om personer i åldern 25–64 år som får invalidpension, andel av befolkningen i samma ålder.

5) Uppgifter ur Institutet för hälsa och välfärds statistik över specialiserad sjukvård och primärvård, vårdanmälningsuppgifter om vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år i jämförelse med 10 000 personer i samma ålder.